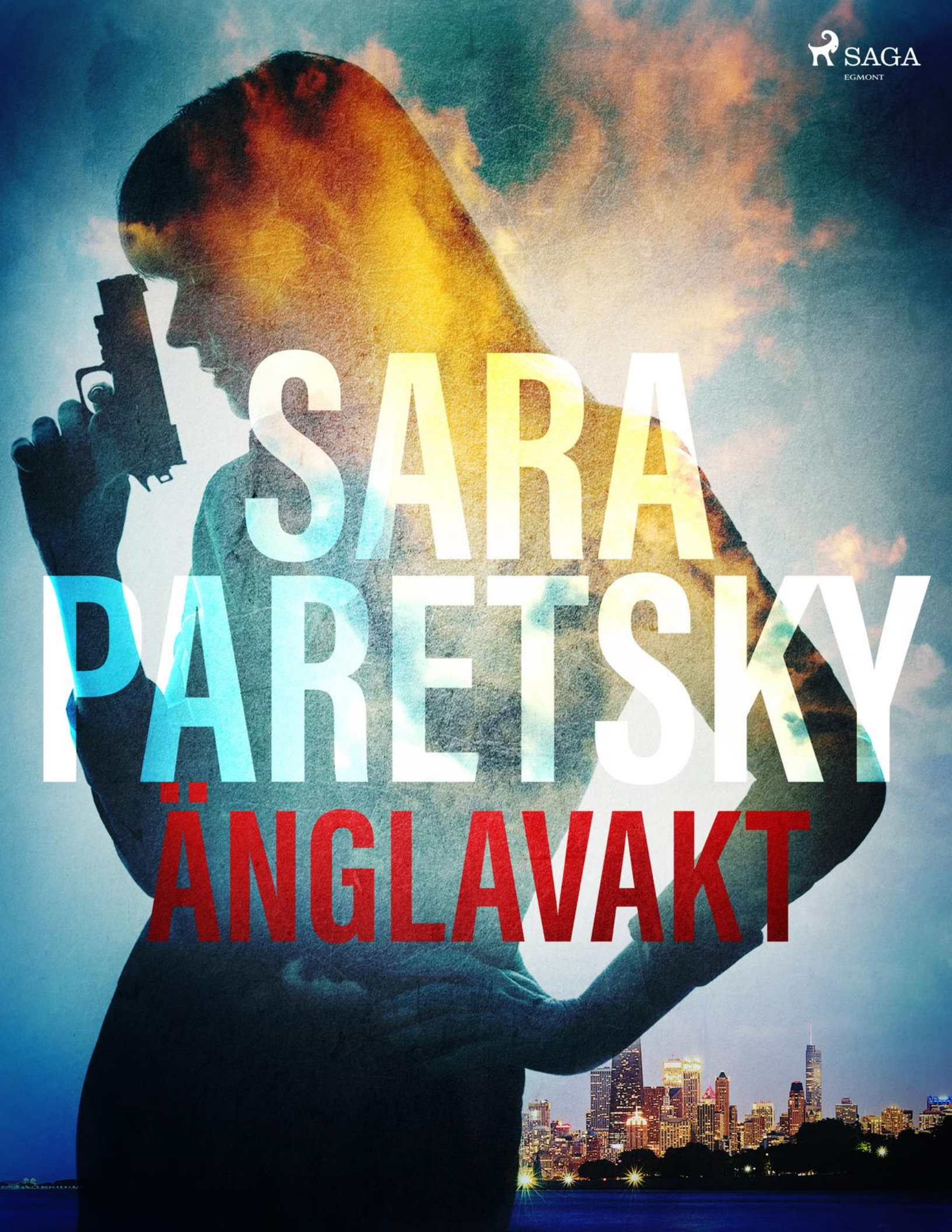

SARA PARETSKY

ÄNGLAVAKT

SARA
PARETSKY
ÄNGLAVAKT

Sara Paretsky

Änglavakt

Mats Hörmark

Saga

Änglavakt

är översatt från engelska av Mats Hörmark efter
Guardian Angel

Copyright © Sara Paretsky, 1992 (for Guardian Angel)

Omslagsfoto: Shutterstock

Copyright © 1992, 2018 Sara Paretsky och SAGA Egmont,
an imprint of Lindhardt og Ringhof A/S Copenhagen

All rights reserved

ISBN: 9788726031096

1. E-boksutgåva, 2018

Format: EPUB 2.0

Denna bok är skyddad av upphovsrätten. Kopiering för
annat än personligt bruk får enbart ske efter
överenskommelse med Saga samt med författaren.

Lindhardtogringhof.dk

Saga är ett förlag i Lindhardt og Ringhof, ett förlag inom
Egmont-koncernen

Till Matt och Eve

(Eva Maria, that is, the once and future princess)

"Tread softly, because you tread on (their) dreams."

W. B. Yeats

FÖRORD

Dan Paretsky, världens bästa veterinär, gav mig värdefulla upplysningar, när det gällde Peppys tillstånd. Norman Singer och Loretta Lim, båda legitimerade sjuksköterskor på Cook County Hospital, tog en av sina sällsynta fridagar till att guida mig runt på sjukhuset. De redogjorde in i minsta detalj för hur verksamheten fungerade och gav mig fina prov på den yrkesstolthet som de kände. Norma Singer hjälpte mig med de medicinska problem som gällde Harriet Frizell.

Madelon Iris från Northwestern University Center on Aging var till stor hjälp när det gällde frågor kring bland annat förmyndarskap och det juridiska förfarandet vid utnämningen av förmyndare för äldre människor. I min bok går det kanske lite fortare än i verkligheten, men själva processen är deprimerande nog väl så realistisk.

Rob Flater visade mig var jag skulle börja när det gällde att sätta sig in i den typen av bedrägerier som förekommer i den här historien. Jay Topkis dödade en närgången drake, som försökte spruta eld åt mitt håll.

En expert på mekanik – både kvantmekanik och annan – hjälpte mig att klara ut de tekniska problemen i det femtionde kapitlet.

Den här historien har annars ingen direkt motsvarighet i verkligheten. Som alltid är de personer och händelser som skildras fiktiva, skapade av en hjärna med livlig, för att inte säga sjuklig fantasi. Och som vanligt beror varje eventuellt misstag i berättelsen på min okunnighet, lättja eller dumhet – och inte på de experter som jag har konsulterat.

Bonnie Alexander och Mary Ellen Modica gjorde det möjligt för mig att återvända till arbetet. Utan deras hjälp skulle jag kanske aldrig ha kunnat göra det. Diann Smith hjälpte mig med att förmedla de kontakter som behövdes – precis som hon i trettio års tid har hjälpt så många andra kvinnor i Chicago. Professor Wright och doktor Cardhu uppmuntrade mig under långa perioder av svåra smärtor.

Chicago i maj 1991

1

ENSAMSTÅENDE MOR

Jag blev överöst av heta kyssar, som väckte mig ur min djupa dvala. Suckande gled jag ner under täcket för att återvända till drömmarnas värld. Men mitt uppvaktande sällskap var inte på det humöret att hon lät någon ligga och dra sig. Hon grävde sig fram under täcket och fortsatte att slösa sin kärlek på mig.

När jag täckte över huvudet med en kudde började hon gnälla och låta ynklig. Klarvaken vände jag på mig och gav henne en ilsken blick. "Klockan är ju inte ens halvsex. Du behöver väl inte ut redan."

Hon brydde sig inte om vad jag sa eller att jag försökte få bort henne ur sängen utan såg stint på mig med de bruna ögonen på skaft och munnen lagom öppen för att den skära tungspetsen skulle synas.

Jag visade henne tänderna. Hon slickade mig oroligt på näsan. Jag satte mig upp och motade bort henne från mitt ansikte. "Det var väl det här hejdlösa pussandet som gjorde att det gick som det gick."

Lycklig över att jag verkade ha vaknat tog Peppy ett ovigt skutt ner från sängen och lufsade mot dörren. Hon vände sig om för att se om jag följde efter och gnällde lite för att visa hur otålig hon var. Jag drog fram en T-shirt och ett par avklippta jeans ur högen av kläder bredvid sängen och stapplade på yrvakna ben bort till dörren åt gården. Jag fumlade med de tredubbla låsen. Peppy började gny på allvar, men hon lyckades hålla sig. Min fostran har väl satt sina spår, antar jag.

Jag såg henne gå nerför de tre trapporna. Hennes tillstånd hade gjort henne stor och bred och långsam, men hon klarade sig i alla fall fram till grinden innan hon satte sig. När hon hade uträttat vad hon skulle tog hon inte den vanliga lilla rundan för att jaga i väg katter och andra inkräktare utan vaggade i stället tillbaka till trappan. Hon stannade utanför dörren på nedre botten och gav ifrån sig ett hest skall.

Bra. Låt Contreras ta hand om henne bara. Han bor i samma hus, äger hälften av hunden och är helt och hållet ansvarig för det tillstånd som hon befinner sig i. Nåja, kanske inte helt – en svart labrador fyra portar längre bort har väl bidragit på sitt sätt.

Peppy hade börjat löpa samma vecka som jag for i väg från stan för att försöka klara upp ett fall som gällde industrispionage. Jag hade ordnat så att en av mina vänner, en gosse med flyttfirma och muskler av stål, skulle motionera henne två gånger om dagen – i koppel. När jag talade om för Contreras att Tim Streeter skulle dyka upp blev han djupt sårad men beklagligt nog inte så djupt att han också teg. Peppy var minsann så väldresserad och kom alltid när man kallade på henne, och därför behövdes inget koppel, sa han förnärmad. Och vem trodde jag att jag var som måste blanda in andra människor för en så enkel sak som att gå ut med Peppy? Om inte han hade funnits skulle hunden inte ha fått någon tillsyn alls. Inte med en matte som var hemifrån tjugo timmar om dygnet. Skulle jag inte resa bort också? Det var bara ytterligare ett exempel på hur nonchalant jag var. Och för resten så hade han bättre kondition än nittio procent av de unga odågor som jag kom dragande med.

Jäktad som jag var hade jag inte orkat lyssna på hela hans predikan utan kort och gott hållit med om att han var fantastiskt pigg för att vara sjuttiosju och sedan bett honom

att inte sabotera vad jag hade gjort upp. Tio dagar senare fick jag veta att Contreras hade skickat i väg Tim redan första gången han visade sig. Resultatet var egentligen, hur ödesdigert det än blev, synnerligen förutsägbart.

Contreras såg lite modstulen ut när jag kom tillbaka från Kankakee. "Jag vet inte hur det gick till förstår du. Hon brukar ju alltid vara så lydig och komma så fort man visslar på henne, men den här gången stack hon bara i väg. Och jag stod där med hjärtat i halsgropen. Gud, vad ska jag ta mig till om hon blir överkörd, tänkte jag. Eller om hon springer bort eller blir kidnappad, för man läser ju om typer som snor jyckar ute på gatorna och sedan säljer dem till sådana där labb där de blir försöksdjur. Och då har man ju sett sin hund för sista gången. Så du förstår hur lättad jag blev när jag hann i fatt henne. Ja, vad skulle jag ha sagt till dig om..."

"Och vad tänker du säga till mig nu då?" brummade jag ilsket. "Du har inte gått med på att sterilisera henne, och du vill inte hålla henne kopplad när hon löper. Om du inte vore så förbannat envis så skulle du ha gjort som jag sa och låtit Tim motionera henne. En sak kan jag tala om för dig, och det är att jag tänker då inte lägga ner en jävla massa tid på att leta efter lämpliga ägare till hennes valpar."

Det var tillräckligt för att han skulle få ett utbrott han med och ilsket smälla igen dörren till sin lägenhet efter sig. Jag undvek honom hela lördagen, men jag visste att vi måste bli sams innan jag for i väg från stan igen. Jag kunde ju inte lämna honom att ensam ta hand om en hel valpkull. Dessutom är jag lite för gammal för att tycka att det är njutbart att gå omkring och småhata min omvärld. På söndagsmorgonen gick jag ner till honom för att ställa allt till rätta. Jag stannade till och med kvar över måndagen, så att vi tillsammans kunde uppsöka veterinären.

Vi såg ungefär lika ilskna och spända ut som ett par omaka föräldrar till en besvärlig tonåring när vi kom in med Peppy. Veterinären försökte ideligen uppmuntra mig med att berätta att golden retrievers ibland får ända upp till tolv valpar.

”Men eftersom det är hennes första kull så blir det förmodligen inte fullt så många”, tillade han med ett muntert skratt.

Tanken på tolv små svarta och gyllengula pälsnystan gjorde Contreras förtjust, det märktes. Jag körde i hundrafyrtio hela vägen tillbaka till Kankakee och försökte göra min vistelse där så lång som möjligt.

Så gick det två månader, och jag hade väl mer eller mindre förlikat mig med Peppys öde, men jag kände mig ändå lättad över att hon verkade göra sina förberedelser nere hos Contreras, som klagade över hur hon trasade sönder tidningar på den plats som hon hade valt ut bakom hans bäddsoffa. Men jag visste att han skulle ha blivit oerhört sårad om Peppy i stället hade bestämt sig för att föda sina valpar uppe hos mig.

Nu när det började dra ihop sig höll hon sig inne hos honom nästan hela tiden, men så var Contreras borta på fest – en ”Las Vegas night” som hans gamla församling hade ordnat. Han hade själv varit med och planerat det hela i sex månader och ville naturligtvis inte missa en sådan kväll, men han ringde mig två gånger för att förvissa sig om att ingenting hade hänt med Peppy och en tredje gång vid midnatt för att kontrollera att jag verkligen hade antecknat telefonnumret till den lokal som de hade hyrt. Det där tredje samtalet var vad som fick mig att känna en viss skadeglädje när hon försökte väcka honom före sex på morgonen.

Junisolén sken intensivt, men den tidiga morgonluften var fortfarande så pass kylig att jag frös om mina bara fötter och knappt hade någon känsl i dem. Jag gick in utan att vänta på att den gamle skulle komma upp ur sängen. Jag kunde höra Peppys dämpade skall medan jag sparkade av mig mina shorts och snubblade i säng igen. Jag gled över en våt fläck på lakanet med ena benet. Blod. Det kom då inte från mig så det måste vara från Peppy.

Jag drog på mig mina shorts igen och slog numret till Contreras. Jag hade fått på mig de knälånga strumporna och joggingskorna innan han hann svara, med en röst som var så hes att den knappt gick att känna igen.

"Ni måste ha haft en helkväll", sa jag hurtigt. "Men det är bäst att du försöker ta dig samman nu och inser att du kan bli morfar igen vilket ögonblick som helst."

"Vem är det jag talar med?" väste han fram. "Om det här ska föreställa någon sorts skämt så borde ni veta bättre än att ringa till folk så här dags och..."

"Det är jag", avbröt jag honom. "V. I. Warshawski. Din granne några trappor upp, om du minns henne? Din lilla Peppy har stått och skällt som en bandhund utanför din dörr i tio minuter nu. Jag känner på mig att hon vill komma in och föda lite valpar."

"Å, är det du, lilla gumman. Vad är det med Peppy? Hon står och skäller här utanför. Hur länge har hon varit ute? Hon borde vara inomhus när det är så här nära, så att hon inte åker på en förkylning, menar jag."

Jag gav honom en del spydiga kommentarer tillbaka. "Jag hittade några blodfläckar i min säng alldeles nyss. Hon kanske ska till nu. Jag kommer ner och hjälper dig."

Contreras började med en lång och invecklad utläggning om vad jag borde sätta på mig för kläder. Det hela verkade så meningslöst att jag genast lade på luren och gick ut igen.

Han hade just släppt in Peppy och höll på att stänga dörren mot trädgården, när jag kom nerför trappan. Han gav mig en plågad blick genom fönstret på dörren och försvann för någon minut. När han så småningom öppnade räckte han över en gammal arbetsskjorta.

"Sätt på dig den här innan du kommer in."

Jag viftade undan skjortan. "Den här tröjan är gammal. Jag bryr mig inte ett dugg om vad som händer med den."

"Och jag bryr mig inte ett dugg om din förbaskade garderob. Det är vad du har under som jag tänker på. Eller snarare vad du inte har under."

Jag stirrade förbluffad på honom. "Sedan när blev det lag på att ha behå på sig när man håller på med hundar?"

Hans läderartade ansikte fick en djupröd färg. Blotta tanken på kvinnors underkläder gör honom generad, och än värre är det förstås att höra dem nämnas vid namn.

"Det har inget med hunden att göra", sa han upprört. "Jag försökte tala om det för dig på telefon, men du la ju på. Jag vet hur du tycker om att gå klädd här hemma, och det stör inte mig så länge du ser anständig ut, och det gör du väl oftast, men det är inte alla som tycker likadant. Så är det."

"Tror du att Peppy har några invändningar?" Min röst steg ett halvt tonläge. "Eller vem menar du? Jaha. Du har någon hemlig gäst med dig från spelhålan. Jojo. Det måste ha varit en helkväll." I vanliga fall brukar jag inte förfalla till den sortens vulgariteter, men jag kände att han hade tjänat ihop till en ordentlig råsop efter alla gånger under de senaste tre åren som han hade snokat i vad jag hade för manliga besökare.

Hans ansikte fick en ännu djupare färg, åt mahogny till. "Det är inte alls som du tror. Inte alls. Det är faktiskt en gammal god vän. Mitch Kruger. Han har haft det svårt sedan han blev pensionerad, och nu har han blivit utkastad,

så han behövde någon att gråta ut hos. Och jag sa förstås till honom att han nog skulle klara hyran, om han bara inte söp upp pengarna varenda gång. Men det har egentligen inte med saken att göra. Felet är att han aldrig har kunnat hålla tassarna borta, om du förstår vad jag menar.”

”Jag förstår precis vad du menar”, sa jag. ”Och jag lovar dig att om han faller platt för min oemotståndliga charm, så ska jag avspisa honom utan att bryta armen på honom – av hänsyn till vår vänskap och hans ålder. Stoppa undan den där gamla skjortan nu och låt mig få se hur Hennes nåd mår.”

Han var inte förtjust, och det var motvilligt han släppte in mig i lägenheten. Precis som min består den av tre rum och kök. Från köket kommer man in i matrummet och därifrån in i en hall som leder till sovrum, badrum och vardagsrum.

Mitch Kruger snarkade ljudligt på soffan i vardagsrummet. Munnen stod på vid gavel under den stora, lökformiga näsan, och ena armen hängde lealös över kanten på soffan, så att fingertopparna nådde golvet. En tofs av den gråa hårmatta som han hade på bröstet stack fram där filten slutade.

Jag försökte låtsas som om han inte fanns när jag hukade mig intill soffan och skuggad av hans illaluktande sockor kikade in bakom möbeln för att se hur Peppy hade det. Hon låg på sidan mitt i en hög av tidningspapper. Hon hade ägnat det mesta av de senaste dagarna åt att riva sönder tidningar och bygga sig ett bo ovanpå det lass av filter som Contreras hade vikt ihop åt henne. När hon fick syn på mig vände hon bort huvudet men slog med svansen mot golvet en gång, svagt, för att visa att hon inte var arg på mig.

Jag reste mig upp igen. ”Hon verkar okej. Jag går upp till mig och tar en kopp kaffe. Jag kommer tillbaks om en liten

stund. Men kom ihåg att hon måste få vara i fred. Du får inte krypa in där och klappa henne eller något.”

”Du behöver inte tala om för mig hur jag ska sköta Peppy”, sa den gamle stött. ”Jag hörde nog vad veterinären sa jag också. Bättre än du kanske, för jag var där på kontroll med henne medan du var ute och höll på med, ja Gud vet vad.”

Jag flinade åt honom. ”Tack, jag förstår. Jag vet inte vad hon tycker om din gamle vän, när han ligger där och låter som en motorsåg, men jag skulle i alla fall tappa matlusten.”

”Hon äter inte”, började han men sedan såg det ut som om det klarnade för honom. ”Ja, jag förstår. Jag ska flytta honom till sovrummet. Men jag vill inte att du står här och glör när jag gör det.”

”Jag avstår så gärna”, sa jag med en grimas. Jag kände på mig att jag inte skulle klara av att se vad som kunde finnas nedanför den framstickande, tovigå hårmattan på bröstet.

Tillbaka i min egen lägenhet igen kände jag mig plötsligt för trött för att göra i ordning något kaffe och alldeles matt vid tanken på Contreras ängsliga omsorger som blivande far. Jag drog bort det nerblodade lakanet från madrassen, sparkade av mig joggingskorna och lade mig på sängen.

Klockan var nästan nio när jag vaknade igen. Förutom det ivriga kvittret från fåglar som också väntade tillökning var världen utanför rummets väggar alldeles tyst – ett av dessa sällsynta tillfällen då stillheten gav den jäktade storstadsbon en känsla av frid. Jag låg och njöt av den ända tills skrikande bromsar och ett ursinnigt tutande bröt förtrollningen. Ilskna röster kommenterade ännu en krock på Racine Avenue.

Jag lämnade sängen och gick ut i köket för att göra kaffe. När jag flyttade hit för fem år sedan var det här ett lugnt

område där det bodde mest arbetare, vilket betydde att jag hade råd att bo här. Sedan dess har upprustningshysterin förändrat situationen radikalt. Hyrorna har blivit tre gånger så höga och trafiken ökat med fyrahundra procent samtidigt som små dyra innebutiker har växt upp som svampar ur jorden för att tillgodose den högre medelklassens kräsna behov. Jag hoppades bara att det var en BMW som hade blivit tillknycklad och inte min älskade Pontiac.

Jag hoppade över mitt motionsprogram. Jag skulle i alla fall inte hinna med att springa den här morgonen. Jag satte på mig en behå för samvetets skull, drog på mig de avklippta jeansen och T-shirten igen och återvände till BB-avdelningen.

Contreras kom till dörren snabbare än jag hade väntat mig. Hans bekymrade min fick mig att börja undra om jag skulle gå tillbaka och hämta bilnycklarna och körkortet.

"Det har inte hänt något. Det är bara det att jag inte vet... du förstår jag ringde till veterinären, men han kommer inte till praktiken förrän vid tio på lördagar, och de sa att de inte kunde ge mig numret hem till honom annat än om det var någonting akut. Ska du ringa och se om du kan övertala dem kanske?"

Jag log för mig själv. Det var ju verkligen ett medgivande, ifall han trodde att det fanns saker som jag kunde klara bättre än han. "Låt mig få titta på henne först."

När vi gick via matrummet till hallen kunde jag höra Krugers snarkningar genom sovrumsdörren.

"Gick det bra att flytta på honom?" Gräl eller bråk kunde ju ha oroat Peppy i onödan.

"Jag tog mer hänsyn till prinsessan än till honom, om det var det du menade. För övrigt behöver jag inga fler kommentarer från din sida. De är inte till någon större hjälp just nu."

Jag teg och följde efter honom in i vardagsrummet. Peppy låg i ungefär samma ställning som när jag senast såg henne, men jag kunde se en mörk liten pöl som bredde ut sig runt svansen. Jag hoppades att det var ett tecken på att hon skulle till vilket ögonblick som helst. Hon såg mig men gav inte ett tecken ifrån sig. I stället stack hon in nosen under kroppen och började tvätta sig.

Mådde hon bra? Det var ju lätt att säga att man skulle låta henne vara i fred, men tänk om vi lät henne ligga där och förblöda bara för att vi inte begrep bättre?

"Vad tror du?" frågade Contreras ängsligt och speglade därmed mina egna farhågor.

"Jag tror att jag är en novis när det gäller hundar som ska valpa. Hon är tjugo i tio nu, så vi får väl avvakta tills han dyker upp. Jag går och hämtar bilnycklarna för säkerhets skull."

Vi hade just bestämt oss för att göra en bädd åt henne i bilen, så att vi kunde köra i väg med henne till kliniken, då den första valpen gled ur henne, len som silke. Peppy tog sig genast an den, slickade bort efterbörden och placerade med hjälp av nos och framtassar den nyfödda vid sin sida. Klockan hann bli elva innan valp nummer två såg världens ljus, men sedan kom de ungefär en gång i halvtimmen. Jag började så smått undra om inte veterinärens profetia skulle gå i uppfyllelse trots allt, och Peppy skulle få ett dussin småttingar att ta hand om. Men vid tretiden, då den åttonde valpen hade lyckats hitta fram till en spene, bestämde hon sig tydligen för att det fick räcka.

Jag sträckte på benen och gick till köket för att se på när Contreras gjorde i ordning en stor skål med torrfoder uppblandat med ägggröra och vitaminer. Han var så absorberad av det som hände att han inte ens reagerade på mina frågor om festen och Mitch Kruger.

Jag kände på mig att han inte behövde mina tjänster längre. Några vänner till mig tänkte spela softball och ha picknick borta vid Montrose Harbor, och jag hade sagt till dem att jag tänkte försöka hänga med. Jag öppnade dörren åt baksidan.

"Vad nu då? Ska du i väg?" Contreras slutade röra för ett ögonblick. "Ja, du behöver inte stanna. Jag lovar att se till prinsessan ordentligt. Åtta stycken." Han strålade av lycka. "Åtta valpar, och det klarade hon som ingenting."

När jag stängde dörren hörde jag ett fruktansvärt oväsen inifrån lägenheten. Jag hann halvvägs upp till mig innan det gick upp för mig att det var Contreras som sjöng. Jag tror att det skulle föreställa "Oh, what a beautiful morning".

2

I FULL GALA

"Så du har blivit specialist på obstetrik nu då?" retades Lotty Herschel. "Jag har ju alltid tyckt att du skulle skaffa dig någon annan sysselsättning, som kanske kunde få pengarna att flyta in lite jämnare. Men jag skulle nog inte vilja rekommendera obstetrik i dessa tider. Försäkringarna skulle knäcka dig."

Jag gav henne ett stick med tumnageln. "Du försöker bara försvara din position. Du tål inte att någon yngre förmåga börjar klättra mot toppen."

Max Loewenthal såg ogillande på mig från andra sidan bordet. Det var verkligen den mest orättvisa anklagelse som han kunde tänka sig. Lotty, som var en av stadens ledande förlossningsläkare, var alltid beredd att bistå yngre kvinnliga kolleger med råd och dåd. Manliga med för den delen.

"Och vem är den lycklige fadern då?" frågade Max son Michael för att snabbt byta ämne. "Vet du vad det är för en? Och kommer han att få betala underhåll?"

"En bra fråga", sa Lotty. "Om din Peppy är som de tonårsmammor jag träffar så lär du inte få många hundkex från pappan. Men ägaren kanske kan hjälpa till?"

"Det tvivlar jag på. Pappan är en svart labrador, som hör hemma på samma gata som vi. Men jag har svårt att föreställa mig att mrs Frizell skulle kunna vara till någon större hjälp. Hon har ju redan fem jyckar, och inte vet jag hur hon har råd med all hundmat till dem."

Harriet Frizell var en av de envisa motståndarna till den övre medelklassens intrång på vår del av Racine Avenue. Hon hade passerat åttio och var en kvinna av den typ som skrämde mig när jag var liten. Hennes stripiga hår stod ut från huvudet, okammat och tovtigt. Året om gick hon i samma slags urblekta, rutiga eller randiga bomullsklänning och någon bylsig yllejumper.

Även om hennes hus formligen skriade efter målarfärg så var det inte på något vis fallfärdigt. Hon hade låtit gjuta en ny trappa på framsidan och lägga nytt tak samma år som jag flyttade in i min lägenhet. Jag hade aldrig sett något annat arbete utföras på huset, och jag hade en vag känsla av att hon hade något barn som hjälpte henne med de mest överhängande problemen. Till dem hörde i alla händelser inte hennes lilla trädgård. Under hela sommaren var det aldrig någon som klippte den frodigt växande gräsmattan eller rensade bort ogräs ur den, och Harriet Frizell verkade inte heller bry sig om de burkar och cigarrettpaket som folk kastade in över staketet.

Hennes trädgård var en källa till irritation för kvarterets utvecklingsgrupp eller vad mina uppåtsträvande grannar nu kallade sig. De var inte så värst förtjusta i hundarna heller. Labradoren var den enda i sällskapet som var renrasig. De övriga fyra var byrackor, som varierade i storlek från en stor, gråvit benjikopia till någonting som mest påminde om ett par grå öronmuffar. Hundarna var i alla fall formellt instängda, utom vid de två tillfällen då Harriet Frizell gick ut med dem i ett virrvarr av koppel, men i synnerhet labradoren kom och gick som han behagade. Han hade hoppat över det drygt meterhöga staketet för att bestiga Peppy, och förmodligen andra tikar också, även om hans matte naturligtvis inte ville tro de uppretade vittnen som fanns. "Han har varit i trädgården hela dagen", fräste hon. Och med den form av telepati som

tycks existera mellan vissa hundar och deras matte eller husse så befann han sig mirakulöst nog i trädgården varje gång hon råkade öppna dörren och titta ut.

”Det låter som om det vore ett ärende för hälsovårdsbyrån”, sa Lotty muntert. ”En gammal kvinna ensam med fem hundar? Jag vågar knappt tänka på hur det måste lukta.”

Jag höll med henne, men bara till en viss del.

Lotty bjöd Michael och hans gode vän, den israeliske tonsättaren Or’ Nivitsky, på dessert. Michael, som hade bosatt sig i London, var i USA för några dagars gästspel med Chicago Symphony Orchestra. Han skulle ge en solokonsert i The Auditorium till förmån för Chicago Settlement, en organisation som hjälper politiska flyktingar. Det var den välgörenhet som hade legat Max fru Theresz kanske varmast om hjärtat, innan hon dog för nio år sedan, och Michael hade också tillägnat henne kvällens konsert. Or’ skulle spela oboe i en konsert för oboe och cello som hon hade komponerat under namnet Theresz Loewenthal.

Or’ ville inte ha någon efter rätt. ”Jag har fjärilar i magen. Och för resten så måste jag nog byta om nu.” Michael var redan hur stilig som helst i sin frack, men Or’ hade tagit med sig sin långa klänning till Lotty utan att sätta den på sig. ”På det viset kan jag låtsas att det bara är en helt vanlig kväll lite längre och njuta av middagen”, förklarade hon på sin avklippta brittiska engelska.

Medan Lotty i all hast hjälpte Or’ med klänningen gick Michael ner med sin cello till bilen. Jag dukade av bordet och satte på vatten till kaffet, medan mina tankar kretsade mer kring Harriet Frizell än Or’s konsert.

Jag hade vägrat att sätta mitt namn under den skrivelse som grannarna stod bakom och där det krävdes att hon klippte gräset och höll hundarna kopplade. En advokat som hade rustat upp huset mitt emot hennes ville föra ärendet

till domstol och tvinga stadens myndigheter att flytta på hundarna. Han hade varit runt för att försöka värva stöd för sin aktion. Mitt hus var delat i två lika stora läger. Vinnie, bankdirektören som bodde på nedre botten, hade glatt skrivit på liksom koreanerna två trappor upp; de hade tre barn och var oroliga för att någon av hundarna kunde bitas. Men Contreras, Berit Gabrielsen och jag sa ett bestämt nej till alltihop. Även om jag gärna hade sett att Harriet Frizell hade låtit kastrera labradoren, så kunde jag inte få det till att hennes hundar skulle utgöra något egentligt hot. Det obehag som de möjligen vållade var inte mycket att bråka om.

"Är det valparna som bekymrar dig?" Max dök upp bakom mig där jag stod vid diskbänken, försjunken i mina tankar.

"Nej, det kan man inte säga. De bor för resten nere hos Contreras, så jag har inte mycket besvär av dem. Jag skulle i alla fall inte orka gulla med dem som han gör. För mig räcker det mer än väl med alla turer till veterinären för sprutor och annat. Och sedan ska vi försöka få alla placerade och dressera dem som vi inte blir av med. Men visst är de bedårande."

"Jag kan sätta in en notis i vårt informationsblad om du vill", sa Max. Han är chef för Beth Israel, dit Lotty brukar skicka sina förlossningspatienter.

Just som jag tackade honom för hans vänliga gest seglade Or' in i köket i glänsande stenkols svart crêpe, som satt som klistrad på henne. Hon kysste Max på kinden och sträckte fram en hand mot mig.

"Det var trevligt att träffas, Victoria. Jag hoppas vi ses igen efter konserten."

"Lycka till", sa jag. "Det ska bli hemskt spännande att höra er nya konsert."

"Jag lovar att du kommer att bli imponerad, Victoria", sa Max. "Jag har lyssnat på repetitionerna hela veckan."

Michael och Or' hade bott hemma hos honom i Evanston.

"Ja, du är en ängel, Max, som har stått ut med att höra oss skrika och svära i sex dagar. Hej då."

Klockan var bara sex, och konserten började inte förrän åtta. Vi åt varma konserverade päron med nötkräm och satt med kaffet i Lottys ljusa, sparsamt möblerade vardagsrum.

"Jag hoppas att Or' har skrivit någonting njutbart till Theresz ära", sa Lotty. "Vic och jag gick och lyssnade när The Contemporary Chamber Ensemble spelade en oktet och en trio av henne, och vi gick därifrån med huvudvärk båda två."

"Jag har inte hört hela stycket rätt igenom, men jag tror nog att du kommer att tycka om det. Hon har verkligen lagt ner mycket arbete på det här, arbete som måste ha varit tungt och smärtsamt. Hon har forskat i det förflutna på ett sätt som många jämnåriga israeler helst undviker." Max tittade på sin klocka. "Jag tror att jag börjar känna av de där fjärlarna jag med. Jag vill gärna vara där i god tid."

Jag körde. Max hade lånat ut sin bil till Michael, och ingen vettig människa skulle låta Lotty köra i onödan. Max intog artigt det trånga baksäte som min Trans Am hade att erbjuda. Han lutade sig framåt för att prata med Lotty över ryggstödet, men när vi hade kommit ut på Lake Shore Drive kunde jag inte längre höra vad de sa på grund av motorbullret. När jag svängde av vid Monroe Street och stannade vid trafikljusen mellan Inner Drive och Congress Parkway kunde jag uppfatta brottstycken av samtalet. Lotty var upprörd över någonting som hade att göra med Carol Alvarado, hennes sköterska och högra hand på kliniken. Max höll tydligen inte med henne.

Det blev grönt ljus innan jag hann lista ut vad det handlade om. Jag följde Congress Parkway i riktning mot

Louis Sullivans mästerverk. Lotty böjde sig hastigt bort från Max och gav mig en skarp tillrättavisning för att jag hade svängt in på Congress Parkway i på tok för hög fart. Jag tittade på Max i backspegeln. Hans hopknipna mun var som ett tunt streck. Jag hoppades att de båda inte hade tänkt sig något större gräl kvällen till ära. Och vad fanns det för övrigt som de kunde bli osams om när det gällde Carol?

Vid den halvcirkel som förbinder Congress Plaza Drive med Michigan Avenue fastnade vi i trafiken. Bilar som skulle till det södra, underjordiska parkeringsgaraget blev hindrade av dem som försökte stanna vid entrén till teatern. Ett par polismän dirigerade ursinnigt trafiken och blåste hotfullt i sina visselpipor varje gång någon förare bromsade in vid trottoarkanten för att släppa av folk utanför The Auditorium.

Jag svängde över på andra sidan. "Jag släpper av er här innan jag parkerar, för ska jag vänta på att komma fram där borta, så hinner vi aldrig i tid."

Max gav mig min biljett innan han klättrade ner från baksätet. Trots att jag hade lagt en filt där för att täcka över spåren efter Peppy så kunde jag se gyllenbruna hårstrån på hans smoking när han steg ur. Jag gjorde en bekymrad min och kastade en diskret blick på Lottys ateljésydd korallröda klänning. Det fanns några hundhår på den också. Jag hoppades bara att hon var så pass irriterad att hon inte tänkte på sin klädsel.

Jag gjorde en snäv U-sväng utan att låtsas höra den utdragna visslingen i någon av polismännens pipor och körde tillbaka till Monroe Street och det norra parkeringsgaraget. Det var mindre än en kilometer därifrån till The Auditorium, men jag hade förstås lång kjol och högklackade skor, vilket ju inte är den idealiska klädseln att jogga i. Jag smet in bredvid Lotty i den loge som Michael

hade ordnat i samma ögonblick som ljuset i salongen mattades.

Michael såg lite allvarlig och opersonlig ut i sin frack när han kom in på scenen. Han öppnade med Strauss symfoniska dikt Don Quijote. Salongen var fullsatt – Chicago Settlement hade av någon anledning blivit en välgörenhetsinrättning på modet – men publiken var inte så värst musikkunnig. De viskande samtalen här och var i bänkraderna skapade ett störande bakgrundsljud, och det applåderades livligt i pauserna mellan styckets variationer. Det syntes på Michael att han var allt annat än förtjust över dessa störande avbrott. Vid ett tillfälle tog han om de sista tretton takterna av variationen innan bara för att på nytt bli avbruten. I det läget gjorde han en ilsken, avfärdande gest och spelade sedan de två sista variationerna utan någon som helst paus emellan. Publiken applåderade artigt men knappast entusiastiskt. Michael bugade sig inte ens utan lämnade snabbt scenen.

Nästa punkt på programmet väckte större gensvar. Chicago Settlements barnkör framförde fem folkvisor. Det ställdes höga krav på dem som ville bli medlemmar i kören, och barnen sjöng med en vacker, klar klang, men det var deras utstyrsel som rev ner stormande applåder. Något PR-snille hade räknat ut att folkdräkter måste slå bättre än de vanliga kördräkterna, så skimrande dashiki och afghanska sammetsjackor lyste upp scenen tillsammans med broderade vita klänningar från El Salvador. Publiken tjöt för att få till ett extranummer och solisterna, en etiopisk pojke och en flicka från Iran, blev föremål för en ovationsartad hyllning.

I pausen lämnade jag Max och Lotty i logen och gick bort till foajén för att beundra publikens kläder, som var ännu färggrannare än barnkörens. Kanske kunde Lotty och Max bli överens igen nu när de var på tu man hand. Lottys

häftiga humör gör att det förr eller senare uppstår gnissel i hennes relationer till andra människor. Jag hade ingen lust att bli invigd i de konflikter som hon kunde tänkas ha med Carol.

På vägen ut ur logen fastnade jag med klacken i en söm på långkjolen. Jag var inte van vid att röra mig i den här sortens stass. Jag glömde att jag måste ta kortare steg och fick med jämna mellanrum stanna upp för att befria någon av klackarna från de fina trådarna i fållen.

Jag hade köpt kjolen någon gång under den korta tid som jag var gift, för att ha på en julfest på min mans advokatbyrå. Det var tretton år sedan ungefär. Det tunna svarta ylleyget med skiftningar i silver gick inte att jämföra med Or's specialbeställda blåsa, men jag hade inget elegantare att ta till. Med en överdel i svart siden och min mors diamantörhängen såg jag i alla fall anständig ut, även om min aftontoalett saknade den spektakulära blandning av djärvhet och stil som fanns hos så många av de festkläder jag såg i foajén.

Jag var speciellt fascinerad av en bronsfärgad sidenklänning med en överdel som påminde om en romersk bröstplåt, bortsett från att den hade ett midjedjuft sprund. Jag försökte lista ut hur hon som gick i denna skapelse bar sig åt för att inte bröstet skulle ramla ut i mitten. Stärkelse kanske eller tejp.

När det ringde in till andra delen av konserten började kvinnan med bröstplåten röra sig åt mitt håll. Jag hann tänka att diamanthalsbandet inte passade ihop med klänningen – att det bara var ett tillfälle att få glänsa för en av dessa kvinnor som uppfattade smycken som ett sätt att visa upp hur förmögen man var – innan jag än en gång fastnade med klacken i kjolen. Jag vred på mig för att få loss den när en man i vit smoking kom gående med snabba steg från andra änden av foajén.

”Teri! Var har du hållit hus? Jag hade tänkt presentera dig för några som jag känner.”

Den ljusa, myndiga barytonstämman med dess svaga underton av snorkighet gjorde mig så häpen att jag trampade snett och föll omkull mitt framför fötterna på en annan diamantbehängd dam. När hon så småningom hade lyckats få loss sina stillettklackar från min axel och vi hade utbytt frostiga ursäkter var Teri och hennes sällskap redan inne i salongen.

Jag kände igen den där rösten. Jag hade vaknat till den varenda morgon i två års tid – sex månader av ljuva kärlekskval medan vi avslutade våra juridikstudier och inledde advokatutbildningen och arton månader av bara kval efter det att vi gifte oss. Det var som om jag genom att dra på mig det snyggaste fodral som jag hade från den underliga tiden hade trollat fram honom livs levande framför mig.

Richard Yarborough heter han och är delägare i Crawford & Mead, en av Chicagos större advokatfirmor. Och inte bara delägare utan också en betydelsefull korridorpolitiker i en verksamhet med sådana kunder som två före detta guvernörer och cheferna för de flesta av Chicagos bidrag till listan över landets femhundra rikaste företag.

Att jag råkade känna till det berodde uteslutande på att Dick brukade tugga om det vid varje frukost med den vördnadsfulla respekten hos en guide som visar upp katedralens relikskrin. Han skulle ha kunnat rabbla upp alltihop igen på kvällen, om jag bara hade haft lust och ork att sitta uppe och vänta på honom till midnatt, då han hade bockat och bugat sig färdigt för högdjuren.

Det var på sitt sätt också förklaringen till att vi skildes. Jag var helt enkelt inte tillräckligt imponerad av den status och de pengar som han vältrade sig i, och jag ville inte

släppa allting för att bli den japanska typen av fru när vi var klara med våra studier och skulle börja arbeta. Redan innan vi flyttade isär hade Dick insett att en hustru var ett viktigt inslag i karriären och att han borde ha gift sig med någon som hade mer inflytande än vad dottern till en patrullerande konstapel och en italiensk invandrarkvinna någonsin kunde få. Det var inte det att min mor var italienska som irriterade honom utan den trista invandrarstämpeln, som jag aldrig kunde bli kvitt. Han hade gjort det klart för mig i samband med att han började bli bjuden till Peter Felittis stora lantegendom Oak Brook, medan jag gjorde min lördagstjänstgöring vid en kvinnodomstol. "Jag hälsade från dig, Vic, och sa att du inte kunde komma. Och för resten så tror jag inte att du har den garderob som krävs för den typ av weekend som Felittis har tänkt sig."

Nio månader efter vår formella upplösning av äktenskapet gifte han och Teri Felitti sig i en orgie av vit spets och brudtärnor. Hennes fars ställning som framstående finansman gjorde att bröllopet var förstasidesstoff, och jag kunde inte låta bli att läsa alla detaljer. Det är därför jag vet att hon bara var nitton när hon gifte sig och alltså nio år yngre än han. Dick hade fyllt fyrtio förra året, och jag undrade om Teri nu när hon hade hunnit bli trettiotvå möjligen började se lite för gammal ut för hans smak.

Jag hade aldrig sett henne tidigare, men jag kunde förstå varför Dick tyckte att hon var en mer passande prydnad för Crawford & Mead än jag hade varit. Hon skulle ju för det första aldrig ligga och kravla på golvet medan vaktmästarna höll på att stänga dörrarna till salongen, och för det andra skulle hon heller inte behöva rusa i väg med en smutsig kjolfäll i handen för att undvika sina höga klackar och hinna in i tid.

3

SPEL FÖR GALLERIET

Jag sjönk ner på min plats i logen precis som Michael kom in på scenen igen i sällskap med Or'. Lotty, som hörde hur jag flämtade, vände sig mot mig med höjda ögonbryn. "Måste du verkligen springa maraton här också?" muttrade hon medan publiken med artiga applåder hälsade artisterna välkomna tillbaka.

Jag gjorde en avvärande gest. "Det är lite för komplicerat för att gå in på nu. Dick är här, min före detta."

"Och det fick alltså din puls att öka så där?" Hennes kärva ironi fick mig att rodna, men innan jag hade hunnit hitta på en snärtig replik började Michael tala framme på scenen.

Med några enkla meningar berättade han hur tacksam hans familj var mot londonborna för att de hade erbjudit en fristad i en tid då Europa hade förvandlats till ett helvete, där hans familj inte hade haft någon möjlighet att överleva. "Och jag är stolt över att jag växte upp i Chicago, där så många vill hjälpa människor som på grund av ras, hudfärg eller religion inte längre kan stanna i sitt hemland. I kväll tänkte vi bjuda er på uruppförandet av Or' Nivitskys konsert för oboe och cello. Verket har fått namnet The Wandering Jew och är tillägnat minnet av Theresz Kocsis Loewenthal. Theresz gav Chicago Settlement sitt hängivna stöd, och hon skulle säkert ha blivit rörd om hon hade kunnat se hur ni stöder denna viktiga verksamhet."

Det var ett förberett tal, som han klarade av snabbt och utan värme, förmodligen därför att publiken själv gav ett så

kyligt intryck. Michael bugade lätt, först mot oss i vår loge, sedan mot Or'. De båda satte sig. Michael vände på sin cello och såg på Or'. När hon nickade började de spela.

Max hade rätt. Konserten hade inte mycket gemensamt med den atonala kakofoni som var Or's kammarmusik. I det här stycket hade hon återvänt till judisk folkmusik i Östeuropa för att hitta sina teman. Musiken, som hade varit bortglömd i ett halvsekel, blev mer och mer levande allteftersom cellon och oboen försiktigt närmade sig varandra. Under några starka och intensiva minuter verkade de finna varandra i en harmonisk dialog, men den stämningen bröts abrupt när instrumentens närmanden blev till hätska utfall. Cellon och oboen beskrev en så ursinnig tvekamp att jag kände svett bryta fram i pannan. De byggde upp ett rasande crescendo för att sedan tystna tvärt. Till och med de okunniga och ovana bland publiken höll andan i den plötsliga pausen mellan satserna. Sedan följde cellon oboen från skräckens klimax till en stämning av stilla frid, men det var en hemsk frid för det handlade om dödens eviga vila. Jag grep Lottys hand utan att bry mig om att torka bort mina tårar. Ingen av oss kunde applådera med.

Michael och Or' bugade lätt och lämnade hastigt scenen. Fastän applåderna fortsatte i några minuter och publiken var mer entusiastisk än efter Don Quijote så saknades ändå den villkorslösa kapitulation som skulle ha visat att de hade förstått musikens budskap. Michael och Or' kom inte tillbaka in på scenen utan lät barnkören ta över med det nummer som avslutade konsertkvällen.

Max hade precis som Lotty blivit gripen av Michaels och Or's framträdande. Jag erbjöd mig att hämta bilen med en gång, men de tyckte att de nog borde stanna kvar på den mottagning som var efteråt.